

Matematikbiennalen 2004

Fler än 3000 deltagare

För tredje gången under 2000-talet samlade biennalen över 3000 deltagare trots kommuners och skolors dåliga ekonomi. Uppenbarligen är intresset för och behoven av att utveckla svensk matematikundervisning mycket stora.

Vid Matematikbiennalen år 2000 i Göteborg var det ca 4000 deltagare, 2002 i Norrköping 3200 och nu 2004 i Malmö 3400 deltagare. Det kunde varit ännu fler, men biennialorganisationen tvingades strax före jul sätta stopp för antagningen. Lokalerna räckte inte till! Att få delta i en matematikbiennial är en av yrkeslivets stora upplevelser.

Den 13:e matematikbiennalen blev en ny stor framgång för biennialrörelsen och för Högskolan i Malmö som var arrangör för första gången. Programmet med idéutställningar, informations- och förlagsutställningar, föreläsningar, seminarier, workshops, diskussionsgrupper var rikt, omfattande och uppskattat. Fler än 200 föreläsare medverkade – lärare, lärarutbildare och forskare med inriktning på matematik från förskola till högskola.

Biennalens tema: Matematiken bygger broar

Om allt vetande och alla goda idéer som presenterades biennaldagarna 22–24 januari när klassrummen kan det betyda ett stort lyft för vår matematikutbildning. Stort intresse och livliga diskussioner mötte de förslag med underlag som presenterades av Matematikdelegationens sju arbetsgrupper. Efter seminarierna vid biennalen går arbetsgruppernas redovisningar vidare till Matematikdelegationen som ska arbeta fram förslag med underlag som ska lämnas till regeringen i slutet av maj. Ett viktigt uppdrag är att öka intresset för matematikstudier och stimulera till en mer varierad

undervisning från förskola till högskola, se även

www.matematikdelegationen.gov.se

Här är några punkter som delegationens ordförande Said Irandoust tog upp i inledningen:

Det behövs en nationell kraftsamling för att hjälpa alla att bättre förstå och värdera matematiskt kunnande.

Förslag kan komma att handla om revideringar av gällande kursplaner i matematik och en omstrukturering av gymnasieskolan. Självklart kommer också lärarutbildningen på högskolor och universitet att beröras, tex begreppsbildningen och utbildningen av lärare i matematik för förskolan och de tidiga skolåren.

Det behövs en satsning på forskarutbildning inom matematikdidaktik och en satsning på att locka flera inte minst kvinnor till forskarutbildning i både matematik och matematikdidaktik.

Avslutningsvis avtackades biennialorganisationen av initiativtagaren till matematikbiennalerna, Peder Claesson. Projektledaren Viveca Serder tackade alla deltagare och medverkande och välkomnade till Matematikbiennalen 2006 som också äger rum i Malmö 26-28 jan 2006.

Madif 4 och NOMAD

Svensk Förening för Matematikdidaktisk Forskning, SMDF, hade i omedelbar anslutning till biennalen ett forskningsseminarium, Madif 4. SMDF:s ordförande Barbro

Grevholm hälsade 120 forskare från ett tiotal länder välkomna. Konferensledare var Christer Bergsten. Programmet innehöll gemensamma föreläsningar, parallellsessioner med presentation och diskussion av forskningsrapporter samt paneldiskussion. En rapport från konferensen kommer att ställas samman och anmälas i Nämnaren så snart den är klar. I samband med konferensen presenterades också ett nytt nummer av NOMAD, Nordisk Matematikdidaktik. Det anmäls på annan plats i detta nummer.

Vad händer fram till 2006?

Vi kommer att följa upp en del biennialslag i kommande nummer av Nämnaren. Bland annat kommer det bidra från Nämnaren-stipendiaterna. För övrigt hänvisar vi

till biennialdokumentationen som kommer att läggas ut på nätet och till Programbooken, som alla deltagare fick. Där kan de som söker samtalspartners eller idéer och områden för att pröva i den egna undervisningen leta sig fram.

Vi ber alla biennialdeltagare att informera kolleger och skolor om utvecklingsarbeten, idéer och om tillgängliga resurser tex på nätet eller i olika dokumentationer som presenterades. Det är under perioden fram till nästa biennial 2006 som vi ska arbeta med de erfarenheter som presenterades biennialen 2004. Vidare vill vi uppmanar alla att fundera över hur goda idéer och arbeten kan presenteras i Malmö 2006. Fram till nästa biennial planeras också ett antal biennetter på olika platser i Sverige. Följ informationen om dessa i Nämnaren. Biennialrörelsen går vidare!

Spaning och konst gav Nämnarenstipendier

För att stimulera lärare att beskriva och dela med sig av sina erfarenheter kring undervisning i matematik instiftades 1982 Nämnarenstipendiet och det utdelades vid årets matematikbiennial för 12:e gången. Stipendier på 25 000 kr delades ut bland idéutställare som presenterade undervisningsidéer och utvecklingsarbeten. I juryns bedömning

tas hänsyn till ämnesinnehållet i utställningarna och presentationen av detta innehåll. En särskild värdering görs av möjligheter till omsättning i lärares vardagsarbete eller i kompetensutveckling samt av hur arbetet kan spridas till andra åldersgrupper och skolformer. 2004 års Nämnarenstipendier fördelades mellan fyra utställningar:

Carina Mattsson, Carina Strömbom och Christina Eriksson, Ulricehamn vid utställningen Matematikspaning – former och mönster.

12000 kr gick till Carina Mattsson, Carina Strömbom och Christina Eriksson från Ängsgårdens förskola Timmele, Ulricehamn för utställningen *Matematikspaning – former och mönster*. Juryns motivering:

Arbetet utgår från barns erfarenheter och från närmiljön. Det leder till nya och spännande matematikupplevelser. Lärarna tar vara på barnens kreativitet och lust att skapa och ger stimulans och utmaningar för deras tänkande. Verksamheten är rikt dokumenterad och arbetssättet kan inspirera lärare i andra skolformer.

7000 kr tilldelades Cathrine Hobroh och Ulf Söderstrand, Söderslättsgymnasiet i Trelleborg för utställningen *Matematik är väl ingen konst ... eller?*

Utställarna ger rika och vackert illustrerade exempel på möten mellan olika ämnesområden och mellan elever på kvinno- och mansdominerande program i gymnasieskolan. I konst och arkitektur får elever uppleva att matematik är idéer och skönhet - och ett verktyg för att beskriva vår omvärld.

3000 kr gick till Camilla Fridh, Ingrid Persson, Carina Magnusson, Jens Grönvall, Annette Svensson, Madeleine Kristensson, Eva Zederfeldt, Glumslövs skola, Landskrona för utställningen *Utematte*.

Utställningen visar på ett engagerande sätt barns och lärares upptäckter av matematik i natur och närmiljö. Här visas lust och variation i matematiklärande "i ur och skur".

3000 kr gick också till en lära­ka­de­mi i Klågerup och deras utställning *Samverkan mellan stadier i ett matematikdidaktiskt lärande 1–16 år*. Annika Palmgren, lära­ka­de­mi­föreståndare, Anette Barr, Gun-Britt Hammarlund, Lena Christén, Andres Stenström, Christina Johansson, Eva Lindfors, Pesach Laksman, Susanne Barregren, Birgitta Lansheim, Sune Jonasson & Olle Eskilsson.

Behoven att ge kontinuitet i barns och elevers matematiklärande från förskola till gymnasieskola är omvittnade. Här ges konkreta stimulerande exempel på innehåll, progression och organisation.

Cathrine Hobroh och Ulf Söderstrand, Trelleborg – Matematik är väl ingen konst ... eller?

Juryns hedersomnämnde gick till två utställningar som speciellt siktade in sig på elevers lust och tilltro till sin förmåga att lära matematik.

Inger Erikson, Lena Ericsson och Rainer Flinkman Fjordskolan, Onsala för en utställning om *Matematiklust för alla*. Utställningen visar varierade arbetsformer och arbets sätt i åk 3–6.

Annika Gullberg och Annika Mattsson, Västra skolan Malmö för utställningen *Små mattetroll*. Här utvecklas intresse för och tilltro till matematik, olika uttrycksformer och gestaltning i förskola och tidiga skolår.

Juryns medlemmar hade glädjen att ägna mycket tid åt att ta del av utställningarna och vi inser att det är ett mycket omfattande och kvalificerat arbete som läggs ned på att dokumentera lokalt utvecklingsarbete i dessa. Det är inte att ta fel på den glädje som stipendier och hedersomnämning för med sig.

De ca 40 idéutställningarna visar mycket goda exempel på utveckling av matematikundervisningen. Lärare för olika åldersgrupper beskriver tex bakgrund och motiv, litteraturstudier och samarbete, ställer ut lärar- och elevmateriel, visar bildspel, foton, innehåll och arbetssätt för att barn och elever ska intressera sig och lära mera matematik och för att utveckla olika arbetssätt och undervisningsmoment.

Engagerade, kunniga och kreativa lärare är vår viktigaste resurs i det förändringsarbete som pågår. Låt oss ta vara på varandras idéer och engagemang och ge respons och uppmuntran till våra kolleger!

Nästa matematikbiennal äger också rum i Malmö. Redan nu kan du börja fundera på vad du gör som skulle vara intressant att visa matematikkolleger runt om i landet vid Matematikbiennalen 2006.

Göran Emanuelsson

Jury för Nämnarenstipendierna 2004

Barbro Anselmsson & Marie Jacobson
organisationskommittén vid
Högskolan i Malmö.

Ulla Lindqvist, Skolverket,
projektledare för *Lusten att lära med
fokus på matematik*.

Said Irandoust,
Matematikdelegationen.

Peder Claesson, initiativtagare till
matematikbiennalerna.

Göran Emanuelsson, Nämnaren,
juryns ordförande.

Stipendieutdelare var projektledaren för Matematikbiennalen 2004, Viveca Serder.

Lärakademien i Klågerup: Samverkan mellan stadier i ett matematikdidaktiskt lärande 1-16 år.